

Tacaíocht do theaghlaigh i gConamara

Ceist 1 Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuairisc faoi ionad tacaíochta teaghlaigh nua i gConamara. An dtuigeann tú na focail seo a bheidh sa tuairisc?

naíonra	seirbhís den scoth	togra
misneach	fuinneamh	conradh

Ceist 2 Anois féach ar an tuairisc agus freagair na ceistanna thíos.

1. Cén fáth go bhfuil Naíonra Shailearna an-sásta inniu?
2. Cé mhéad páiste a bhíonn sa naíonra faoi láthair?
3. Cé mhéad airgid a cheadaigh an tAire Ó Cuív inniu?
4. Cé mhéad airgid a cheadaigh an Stát cheana féin?
5. Cé mhéad post nua a bheidh san ionad?
6. Cén sórt clubanna a bheidh san ionad nua?

Ceist 3 Féach ar na habairtí thíos:

'*Tabharfaidh sé seo misneach do na tuismitheoirí atá ag iarraidh a gclann a thógáil le Gaeilge.*'
'*Bogfaidh Naíonra Shailearna isteach san ionad nua.*'

An féidir leat na habairtí seo a chríochnú? Beidh ort na focail idir lúibíní a athrú.

1. Táim tuirseach anois agus _____ mé sos beag. (tóg)
2. Tá an Nollaig ag teacht agus _____ daoine a lán fíona. (ól)
3. Tabhair dom do sheoladh agus _____ mé litir chugat nuair atá mé ar laethanta saoire. (scríobh)
4. Nuair a éirím as an obair, _____ mé mo theach agus rachaidh mé ag cónaí sa Spáinn. (díol)
5. _____ mé sa bhaile anocht mar tá an aimsir go dona. (fan)

Ceist 4

'Níos luaithe inniu cheadaigh an tAire Éamon Ó Cuív 1.6 milliún euro don Ionad Tacaíochta Teaghlaigh.'

An féidir leat na bearnaí thíos a líonadh? Tá an chéad cheann déanta duit.

1	luath	níos luaithe
2	fuar	
3	deas	
4	maith	
5	olc	
6	te	
7	fada	
8	lag	
9	láidir	
10	sean	
11	óg	
12	beag	

Ceist 5

Tabharfaidh sé seo misneach do thuismitheoirí atá ag iarraidh a gclann a thógáil le Gaeilge.

An féidir leat na habairtí seo a chríochnú? Beidh ort na focail idir lúibíní a athrú.

1. Ní féidir an ghrian a _____ nuair a bhíonn an lá scamallach. (feic)
2. Caithfidh Máire na focail nua a _____ roimh an scrúdú. (foghlaim)
3. Bhí ar Liam an teach a _____ mar bhí cuairteoirí ag teacht. (glan)
4. D'iarr an múinteoir ar Shinéad na fuinneoga a _____ mar bhí an seomra ranga fuar. (dún)
5. Ní bhíonn cead ag na daltaí an scoil a _____ ag am lóin. (fág)

Ceist 6

An bhfuil sé tábhachtach tacaíocht a thabhairt do thuismitheoirí le páistí óga? Cén fáth?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

Tá an cheist seo le déanamh sula seinntear an tuairisc.

naíonra – *preschool playgroup*

seirbhís den scoth – *first-rate service*

togra - *project*

misneach - *courage*

fuinneamh - *energy*

conradh - *contract*

Ceist 2

1. Fuair Naíonra Shailearna dea-scéala inniu go mbeidh siad ag bogadh isteach go hIonad Tacaíochta Teaghlaigh nua an bhliain seo chugainn.
2. Tá os cionn 30 páiste sa phobal ag freastal ar an naíonra faoi láthair.
3. Cheadaigh an tAire Éamon Ó Cuív 1.6 milliún euro don Ionad Tacaíochta Teaghlaigh inniu.
4. Milliún euro.
5. 20 post.
6. Clubanna léitheoireachta, ceardaíochta, ceoil agus ríomhaireachta.

Ceist 3

1. tógfaidh
2. ólfaidh
3. scríobhfaidh
4. díolfaidh
5. fanfaidh

Ceist 4

1	luath	níos luaithe
2	fuair	níos fuaire
3	deas	níos deise
4	maith	níos fearr
5	olc	níos measa
6	te	níos teo
7	fada	níos faide
8	lag	níos laige
9	láidir	níos láidre
10	sean	níos sine
11	óg	níos óige
12	beag	níos lú

Ceist 5

1. a fheiceáil
2. a fhoghlaim
3. a ghlanadh
4. a dhúnadh
5. a fhágáil

Ceist 6

Is féidir gach beirt a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin na ceisteanna a phlé leis an rang iomlán.

Eimear Ní Chonaola

Tá os cionn milliún go leith euro ceadaithe ag an Aire Gnóthaí Pobail, Tuaithe agus Gaeltachta, Éamon Ó Cuív do Ionad Tacaíochta Teaghlaigh a thógfar in Indreabhán i gConamara le freastal ar thuismitheoirí atá ag iarraidh a gclann a thógail le Gaeilge. Tá milliún euro ceadaithe ag an Stát cheana féin don togra seo agus tá súil go gcruthófar suas le scór post nuair a bheidh sé tógtha. Tá tuilleadh faoin scéal ag Eibhlín Ní Choistealbha.

Eibhlín Ní Choistealbha

Fuair Naíonra Shailearna atá lonnaithe i Seanscoil Sailearna in Indreabhán le sé bliana anois dea-scéala inniu go mbeidh siad ag bogadh isteach go hIonad Tacaíochta Teaghlaigh nua an bhliain seo chugainn.

Caitlín Nic An Ultaigh

Agus mar a fheiceann tú, níl ach seomra beag amháin againn anseo agus tá dhá sheisiún againn faoi láthair. Tá os cionn 30 páiste sa bpobal ag freastal ar an naíonra faoi láthair agus tá éileamh i bhfad níos mó ná sin air ach níl muid in ann freastal air. Agus le cúnamh Dé leis an Ionad Tacaíochta Teaghlaigh, beidh seirbhís den scoth do Naíonra Cois Fharráige agus do Naíonra Sailearna sa bhreis ar gach seirbhís eile agus beifear in ann freastal ar éilimh an phobail.

Eibhlín Ní Choistealbha

Níos luaithe inniu cheadaigh an tAire Éamon Ó Cuív 1.6 milliún euro don Ionad Tacaíochta Teaghlaigh atá le tógaint sa cheantar le freastal ar thuismitheoirí atá ag iarraidh a gclann a thógáil le Gaelainn. Tá milliún euro ceadaithe ag an Stát cheana féin don dtogra faoin gClár Cúram Leanaí um Chomhdheiseanna agus fágfaidh seo go gcaithfear 2.6 milliún euro ar an dtogra ina iomláine.

Caitlín Nic An Ultaigh

Tabharfaidh sé seo misneach agus fuinneamh agus tacaíocht do na thuismitheoirí sin ar fad atá ag iarraidh a gclann a thógáil le Gaeilge, fiú mura bhfuil Gaeilge ar a dtoil ag na thuismitheoirí féin.

Eibhlín Ní Choistealbha

Táthar ag súil go gcruthóidh an t-ionad nua 20 post breise sa cheantar nuair a bhogfaidh Naíonra Shailearna agus Naíolann Shailearna isteach ann. Cuirfear seirbhísí tar éis scoile ar fáil chomh maith le clubanna léitheoireachta, ceardaíochta, ceoil agus ríomhaireachta. Síníodh conradh leis an gconraitheoir áitiúil Mícheál Breathnach inniu a bheidh i mbun tógála.

Is ar an suíomh seo taobh thiar dom¹, ar an gCnoc in Indreabhán a bheidh an tIonad Tacaíocht Teaghlaigh nua lonnaithe. Táthar ag tnúth le tosnú ar an obair thógála anseo i gceann coicíse agus go mbeidh an t-ionad nua ullamh i gceann bliana.

Eibhlín Ní Choistealbha, Nuacht TG4 ar an gCnoc, in Indreabhán i gConamara

¹ taobh thiar díom a deirtear sa Chaighdeán Oifigiúil